

asaupam

Memòria 2017

Índex

1 Presentació	3
2 Asaupam	4
2.1 Pla d'actuació en matèria de prevenció	5
2.2 Objectius i metodologies de treball	6
2.3 Intervenció socioeducativa en drogues	7
2.4 L'equip	8
3 Quadre sinòptic	9
4 Dades 2017	10
4.1 Prevenció universal [factors de protecció]	10
4.2 Prevenció indicada i selectiva [reducció de riscos]	12
4.3 Prevenció determinada [reducció de danys]	17
4.4 Normalització social	21
5 Asaupam en xifres	25
6 Plataformes i Federacions	26

1 Presentació

Alicia Molina Hernández,
Presidenta i Coordinadora
de projectes.

Ens complau presentar-vos la Memòria d'Activitats que l'equip humà d' Asaupam ha implementat al 2017 a través d'un projecte jove però amb experimentada trajectòria de la qual estem molt orgullosos.

Esther Estallo Sirón,
Tresorera i Coordinadora
de projectes.

A través d'aquest document, Asaupam ofereix indicadors vers les diferents intervencions preventives. Durant el 2017 Asaupam ha hagut de reduir part del treball comunitari amb adults i joves al municipi de Badalona com amb joves en medi obert a Santa Coloma de Gramenet.

Ha estat un any de transició entre finalització de contractes i inicis de noves convocatòries de serveis a nivell local. Retards burocràtics aliens a la nostra entitat i producte de funcionaments lents propis de les administracions han provocat que no s'hagin pogut implementar.

Carme Romera Sánchez,
Secretaria i Coordinadora
de projectes.

Malgrat això volem agrair als Ajuntaments de Santa Coloma de Gramenet i Badalona, al Consorci Badalona Sud, a l'Agència de Salut Pública de Catalunya, a la Sub-direcció General de Drogodependències al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i a la Diputació de Barcelona, per continuar confiant en el nostre equip alhora de gestionar programes de prevenció sobre drogues.

2 Asaupam

Asaupam neix a 1999 per intervenir en l'àmbit de les drogues des d'una perspectiva social i comunitària, amb una clara aposta pel treball a primer línia i local. Des d'aleshores intervé amb adolescents i joves, famílies, persones amb drogodependències i agents socials tot compaginant la intervenció preventiva amb la normalització de les persones afectades.

Com aspectes forts, Asaupam té una clara vinculació amb el territori –Santa Coloma de Gramenet i Badalona–, s'aposta pel treball en medi obert, es realitzen treballs molt innovadors amb persones usuàries, i assumeix un cert paper de lideratge català i estatal en aquest tipus de programes i entitats afins.

El nostre mètode es fonamenta en:

- La coimplicació de la comunitat i dels professionals en contacte amb la població en risc i/o afectada.
- La visió integral de les realitats complexes al voltant de les drogues.
- La presència en els espais de relació i trobada de la població amb qui treballem.
- El vincle creat a partir del contacte de persona a persona, al marge de la seva situació física, social, legal o de consum.

Entenem que qualsevol iniciativa en la que participem ha de construir-se en xarxa amb:

- L'administració pública com a garant de l'estat del benestar.
- El tercer sector com a mostra de la implicació comunitària en els seus problemes.
- Les plataformes d'activisme i reivindicació com a defensores dels drets de les persones usuàries i com a impulsores de polítiques de drogues més justes.

2.1 Pla d'actuació en matèria de prevenció de les dependències

Asaupam integra al seu pla d'actuació les directrius del Plan Nacional sobre Drogas 2005-2008, de la moció 175/VI del Parlament de Catalunya sobre la política de drogo-dependències, de la Comisió de Drogas de la Federació de Municipios.

Es treballa coordinadament entre tots els agents implicats i s'ha creat una xarxa per intervenir en: la prevenció, l'educació, les relacions dins del grup i amb la comunitat, la feina i la salut.

Els programes de prevenció i reducció de danys s'adrecen a diferents franges de població, tant a persones adultes com a joves, família, professorat, personal tècnic i la comunitat en general.

2.2 Objectius i metodologies de treball

La **MISIÓ** de l'associació és millorar els hàbits de salut de la població pel que fa a la seva relació amb les drogues i altres comportaments que poden generar dependències.

Els objectius generals són:

La **PREVENCIÓ**: *Evitar el consum de drogues* entre la població que no vol o no pot prendre'n, així com evitar *altres conductes addictives* (ludopatia, trastorns alimentaris, compres o conductes sexuals compulsives, relacions socials alienants, dependència d'Internet i noves tecnologies, etc.)

La **REDUCCIÓ DEL CONSUM**: *Retardar o evitar el inici* del consum de drogues o de conductes addictives entre col·lectius vulnerables.

La **REDUCCIÓ DE DANYS**: *Reduir els riscos associats a l'ús problemàtic de drogues i altres comportaments de risc* entre població consumidora de drogues o amb problemes de socioaddiccions, facilitant la deshabituaació.

En la intervenció en matèria de dependències també contempla:

- La *informació* sobre drogues i addiccions, i els recursos assistencials disponibles.
- Les *derivacions* de les persones que així ho requereixin a *serveis de tractament*.

2.3 Intervenció socioeducativa en drogues

Les actuacions que desenvolupen els tècnics d'Asaupam per mitjà de diferents programes i projectes, es troben connectats entre si i responen a cinc criteris:

- Les *edats*: es despleguen projectes específicament adreçats a adolescents o joves i d'altres encarats a població adulta
- Els *àmbits d'actuació*: per a la població en general es realitzen activitats de prevenció en matèria de dependències, i d'altres encaminades a augmentar la cohesió social. Pel què fa a les persones amb dependències, les activitats van adreçades a potenciar la seva autonomia i habilitats, millorar les seves oportunitats socio laborals, així com el seu estat de salut i les seves relacions socials i familiars.
- Els *factors específics*: els projectes i les actuacions contempen les característiques diferenciadores del públic a què van destinats. Així, es desenvolupen actuacions específicament adreçades a atendre persones en situacions que afavoreixen addiccions o comportaments de risc, i d'altres encarades a preveure l'emergència d'aquestes situacions. Alhora, totes les actuacions tenen en compte l'enfocament de gènere i de procedència, adequant els missatges i l'atenció, o diferenciant les accions.
- Les *estratègies d'intervenció*: s'empren metodologies diverses, en funció del públic destinatari, que es retroalimenten entre sí. D'una banda, es realitzen activitats encarades a la formació de professionals, l'avaluació i el coneixement de la realitat. Per altra banda, s'ofereix assessorament i orientació a persones consumidores de drogues o amb comportaments de risc, i a les seves famílies. També es despleguen activitats adreçades a la sensibilització, la prevenció i la reducció de riscos, per mitjà de campanyes, xerrades- tallers, materials escolars...
- El *graú d'intensitat* de les accions: les accions es despleguen estratègicament per tal d'augmentar o adequar la seva eficàcia.

2.4 L'equip

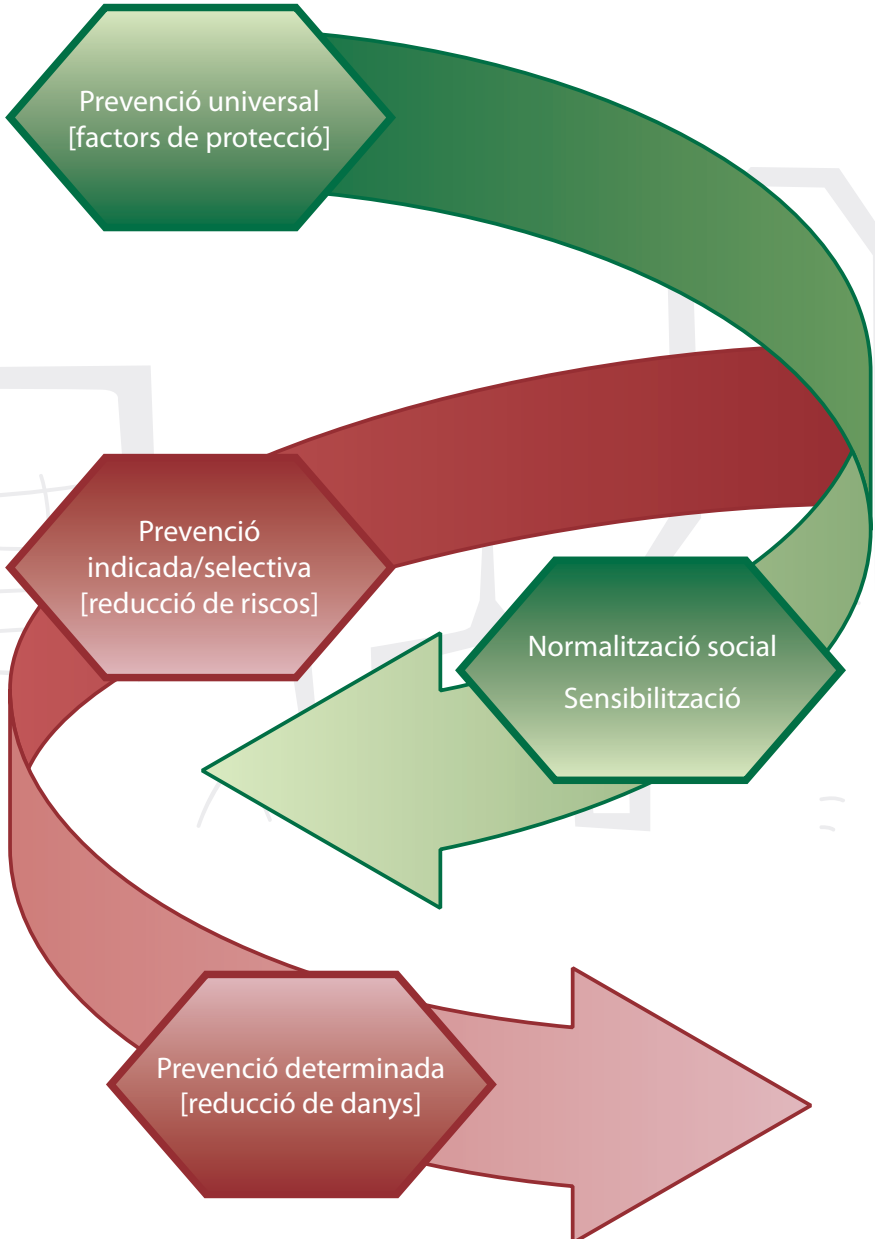
La Junta Rectora de l'associació marca les línies generals de l'entitat, mentre que l'equip tècnic i professional és qui dóna forma i executa els projectes.

L'equip professional ha estat format per:

Luis Ventura	Enganxa't al treball
Antonio Corbacho	
Silvia Bayarri	Intervenció educativa en zones calentes i PIX
Antonio Corbacho	
Eduardo Principal	
Jonathan Beardo	Equipament de punció assistida (EPA)
Sara Centeno	
Esther Estallo	Gestió i coordinació
Alicia Molina	
Carmen Romera	
Esther Estallo	Comunitari Badalona i PIX
Alicia Molina	
Carmen Romera	Comunitari Santa Coloma de Gramenet
Alicia Molina	Programa social al Bus de Metadona
Laura Moreno	Assessorament legal
David Tinoco	Intervenció Educativa amb joves en medi obert a Santa Coloma de Gramenet i Badalona
Vanessa González	
Andreu Obrador	Col·laborador d'Aupa'm en assessorament psicològic

3 Quadre sinòptic

4 Dades 2017

Durant el 2017 l'equip ASAUPAM ha aconseguit desenvolupar la totalitat de les accions a les quals es varen comprometre en les següents tipologies de prevenció.

Així s'ha aconseguit atendre a un número òptim de persones i joves amb necessitats vers el seu consum problemàtic de drogues o no. Les dades segons prevenció han estat:

4.1 Prevenció universal [factors de protecció]

La prevenció universal potencia els factors de protecció i redueix els de riscos per tal d'aconseguir l'abstinència a drogues o fer un ús força moderat. Es tracta de la manera més segura d'evitar problemes relacionats.

Durant el 2017 Asaupam ha desenvolupat tasques de prevenció universal al:

- Programa comunitari de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
- Programa comunitari de l'Ajuntament de Badalona.

Tallers preventius a centres educatius

Tallers preventius realitzats a Instituts públics i concertats de l'ESO i post-obligatòria sobre diferents substàncies, riscos associats i habilitats que actuen com a factors de protecció.

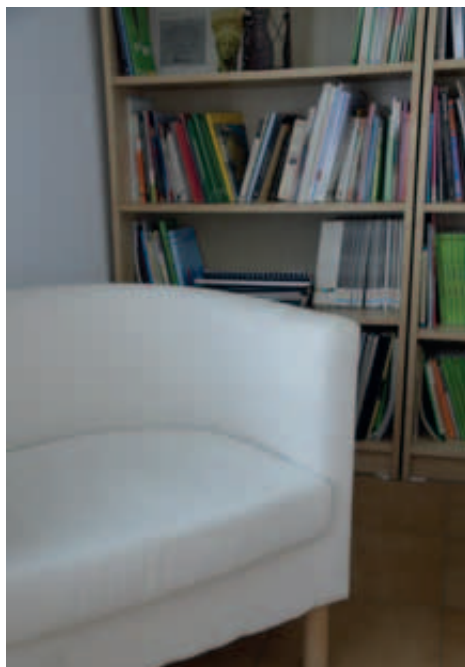
Assessorament a famílies, joves i agents socials

Aquests s'han fet a:

- Espai d'atenció a la seu d'Asaupam
- Despatx ofert des del Consorci Badalona Sud
- Espais joves (CR Mas Fonollar i Badiu Jove).

Els temes han estat sobre pautes per a la prevenció de problemes associats a les drogues.

Als agents socials que volen desenvolupar accions preventives des de diferents àmbits, durant el 2017 s'ha implementat una iniciativa a través de les xarxes socials (www.dependencias.org).

Joves

168

Pares

134

Assessoraments

Professionals

37

Persones amb drogodependències

137

4.2 Prevenció indicada i selectiva [reducció de riscos]

La reducció de riscos s'adreça a persones usuàries de drogues per dotar-los d'estratègies perquè no presentin problemes i sàpiguen detectar-los i reaccionar de manera ràpida i saludable.

Durant el 2017 Asaupam ha desenvolupat tasques de prevenció indicada i selectiva als:

- D-Rol. Joc preventiu amb el suport de la Diputació de Barcelona
- Programa comunitari de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
- Programa comunitari de l'Ajuntament de Badalona
- Projecte d'intervenció en medi obert amb joves i espais relacionals de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
- Projecte d'intervenció en medi obert amb joves i espais relacionals de l'Ajuntament de Badalona

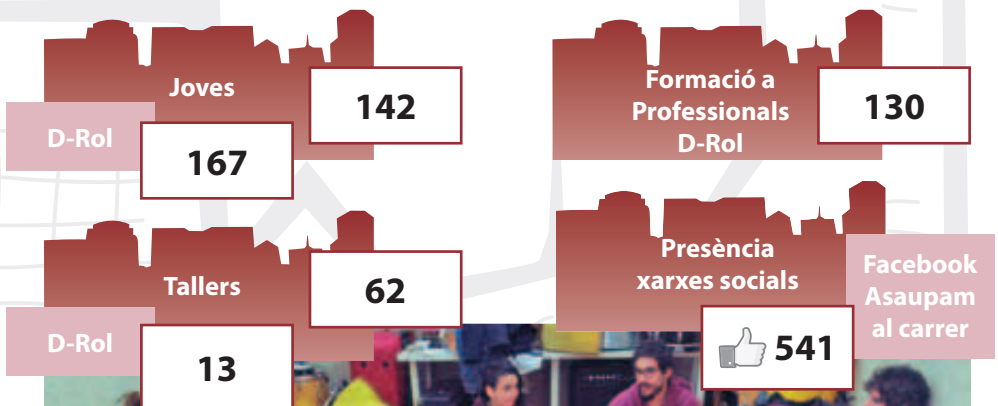

David Tinoco i Vanesa González,
Educatadors de Carrer en el Projecte d'Intervenció en Joves

Tallers preventius específics a recursos i espais formals i no formals

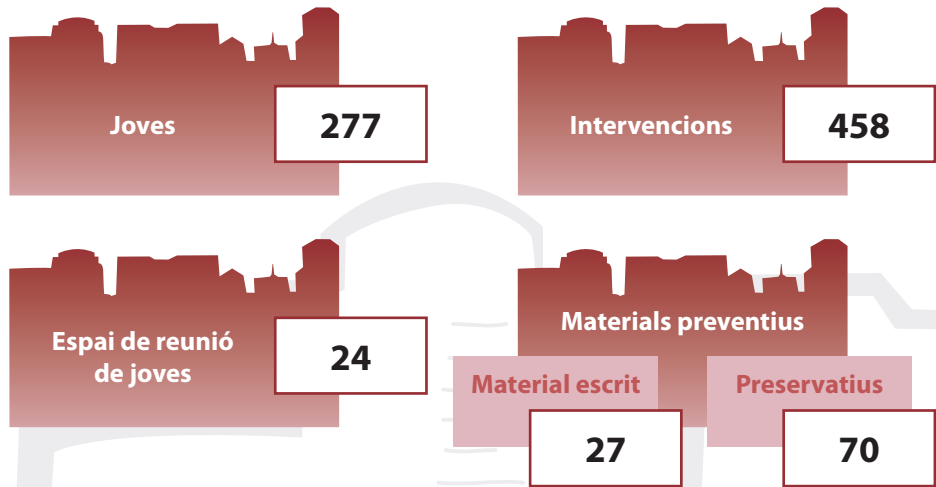
Realització de tallers educatius adaptats a les característiques de cada espai i realitzats a demanda. Aquests tallers s'han desenvolupat:

- D-Rol, joc preventiu amb metodologia entre iguals.
- Segons demanda de IES on volen una atenció educativa específica i dirigida a alumnes que presenten un consum de risc
- Atenció grupal setmanal a espai jove municipal (Club+) de Santa coloma de Gramenet.
- Pàgina facebook: facebook.com/joves.asaupam

Treball educatiu en medi obert amb joves en risc

Treball de proximitat en espais de relació amb joves consumidors de drogues per tal d'afavorir un ús amb menys riscos, prevenir conflictes amb la comunitat i afavorir un oci més constructiu.

Alternativa educativa per a menors a la sanció per tinença o consum

Programa educatiu que substitueix la tramitació d'una sanció per la realització d'una intervenció preventiva amb la participació de les famílies.

Menors sancionats atesos

21

Segons ordenança municipal per consum d'alcohol en via pública

38

Sessions programa de deshabituació a menors

45

Punts informatius i campanyes preventives a espais de festa i establiments d'oci nocturn

Intervenció a través de una carpa on professionals especialistes faciliten informació sobre substàncies i diferents tipus de consum per prevenir riscos derivats del mateix. També es facilita la dispensació de material profilàctic. Aquesta acció s'ha reforçat amb una campanya preventiva a establiments d'oci nocturns.

Materials repartits

1092

Actes coberts

15

**Joves atesos a
carpa en espais de
festa**

104

4.3 Prevenció determinada [reducció de danys]

La prevenció determinada pretén reduir els impactes indesitjables per les característiques de les substàncies, per la via de consum o per les característiques personals o entorns d'exclusió. Asaupam inclou la figura socioeducativa en els equips sanitaris de reducció de danys per aconseguir l'adhesió dels afectats als tractaments.

Durant el 2017 Asaupam ha desenvolupat tasques de prevenció determinada des dels programes comunitaris dels Ajuntaments de Sta Coloma de Gramenet i Badalona així com amb el finançament de la Sub-direcció de Drogodependències de l'Agència de Salut Pública de Catalunya al:

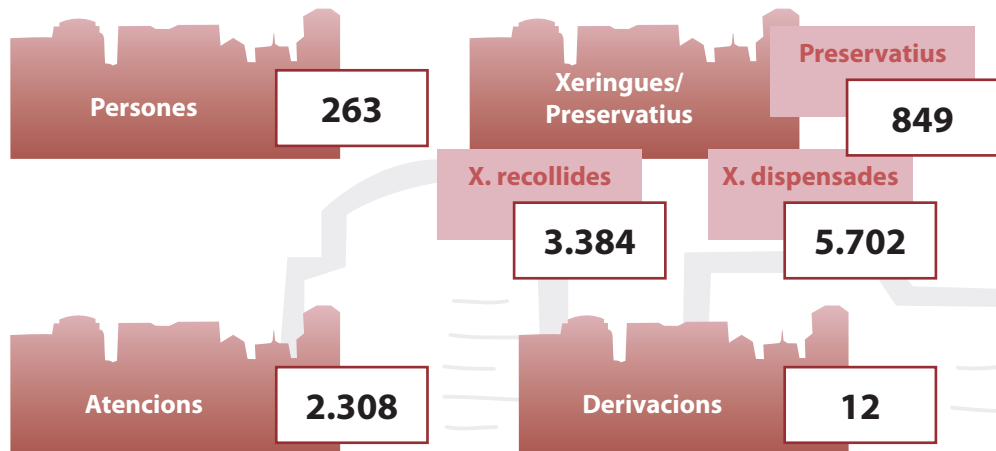
- Espai mòbil de consum higiènic a Badalona (EPA-Equipament punció assistida)
- Programa de disminució de danys i normalització social de persones amb drogodependències
- Programa Acompanyament domiciliari, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
- Programa de disminució de danys en persones usuàries de drogues per via parenteral

Jonathan Beardo i Sara Centeno,
Integrador social i infermera d'EPA

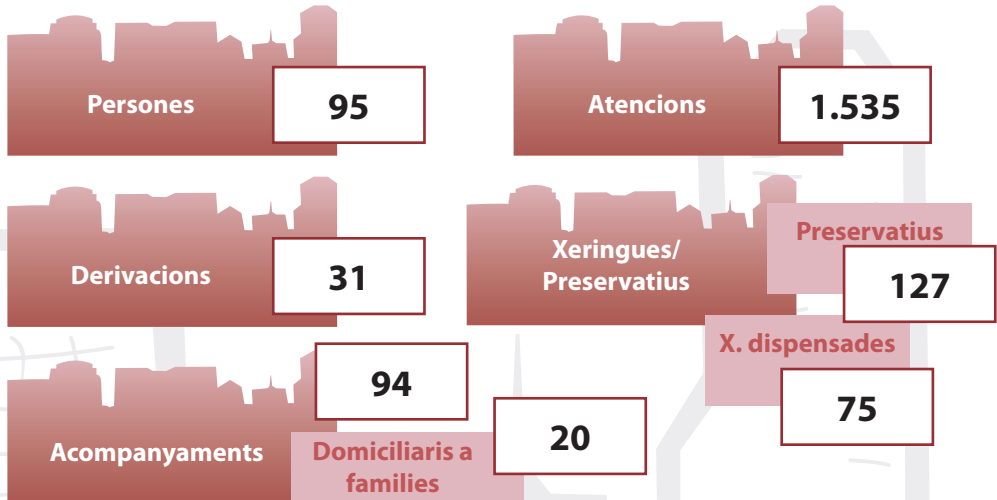
Espai mòbil de Consum higiènic (EPA-Equipament punció assistida)

Oferir una atenció social i sanitària de qualitat a les persones consumidores de drogues per via parenteral i cobrir la necessitat de disposar d'un dispositiu alternatiu als espais de consum habituals; on poder consumir substàncies sotmeses a fiscalització sota la superisió de professionals.

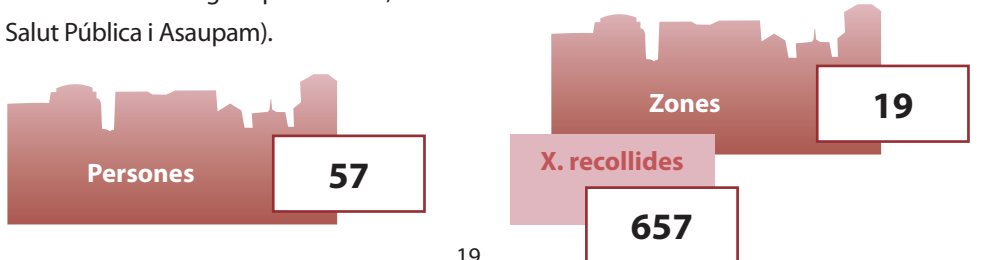
Atenció socioeducativa en espais de tractament

Fer seguiment dels processos personals de les persones que estan en tractament en metadona al Bus Intermunicipal de Metadona (BIM), quan les necessitats no es poden cobrir des del propi servei, o bé per enriquir l'abordatge que es realitza des del recurs, es deriva a altres recursos i/o serveis i se'n fa el seguiment.

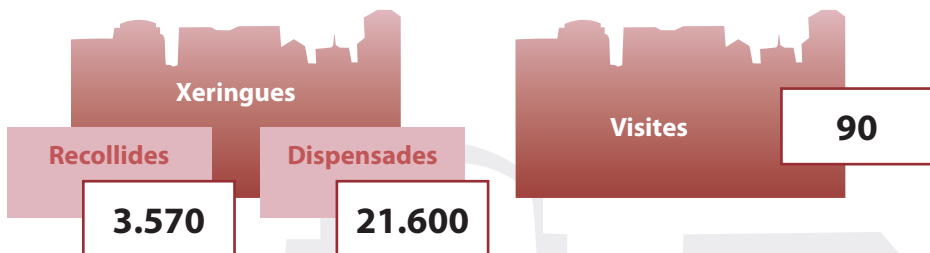
Programa d'intercanvi de xeringues a Mataró

Gestió econòmica del programa d'intercanvi de xeringues a Mataró i participació en les reunions de la Comissió de treball del PIX, comissió en la que participen els diferents agents socials implicats (Policia Local, Mossos d'Esquadra, Servei de Manteniment, Farmàcies, Centre d'atenció a les drogodependències, Servei de Salut Pública i Asaupam).

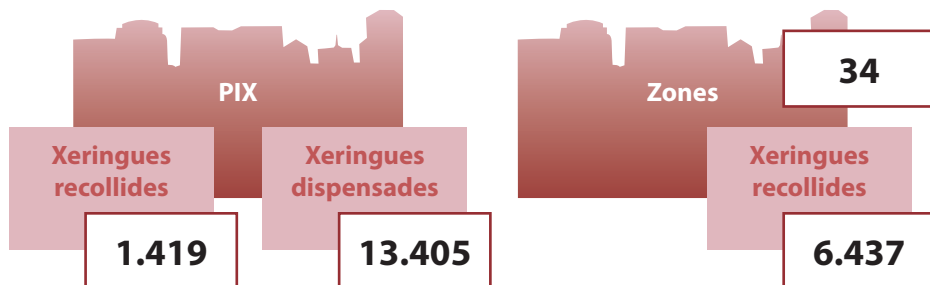
Intercanvi de xeringues a oficines de farmàcia

A través de visites regulars als punts adherits al programa mantenim i fomentem l'organització de la distribució dels kits per a la punció, i gestionem la recollida del material contaminat. Actualment es dona cobertura a 26 farmàcies entre Santa Coloma de Gramenet i Badalona.

Programa de disminució de danys en persones usuàries de drogues per via parenteral als espais de carrer

A través del treball de proximitat en medi obert als equips mòbils, dispensem material higiènic i recollim de forma immediata el contaminat, per la seva destrucció, a espais de consum d'alt risc degut a la seva proximitat a la ciutadania en general.

Formació a persones usuàries en administració de naloxona

Espais formatius per a persones en actiu i persones afins, per actuar en cas de sobredosis d'heroïna.

Usuaris formats

60

Formacions

12

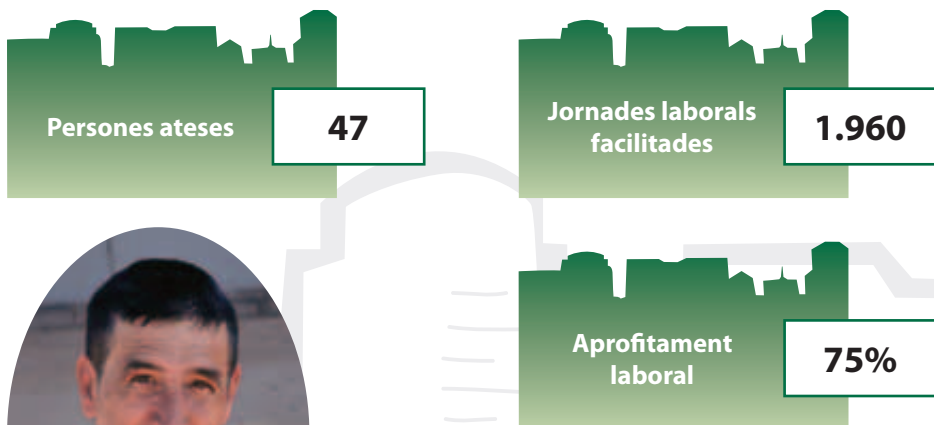

4.4 Normalització social

Durant el 2017 Asaupam ha desenvolupat tasques de sensibilització i normalització social als programes comunitaris dels Ajuntaments de Santa Coloma de Gramenet i Pla local Consorci Badalona sud.

Inserció ocupacional

Aplicuem, a través d'una metodologia de baixa exigència, en persones amb drogo-dependències, tècniques bàsiques relacionades amb l'àmbit ocupacional per desenvolupar habilitats d'inserció social. Alhora, aconseguim incidir de forma paral·lela positiva en la comunitat i en l'espai públic.

Antonio Corbacho,
Agent de salut de
l'Enganxa't al treball

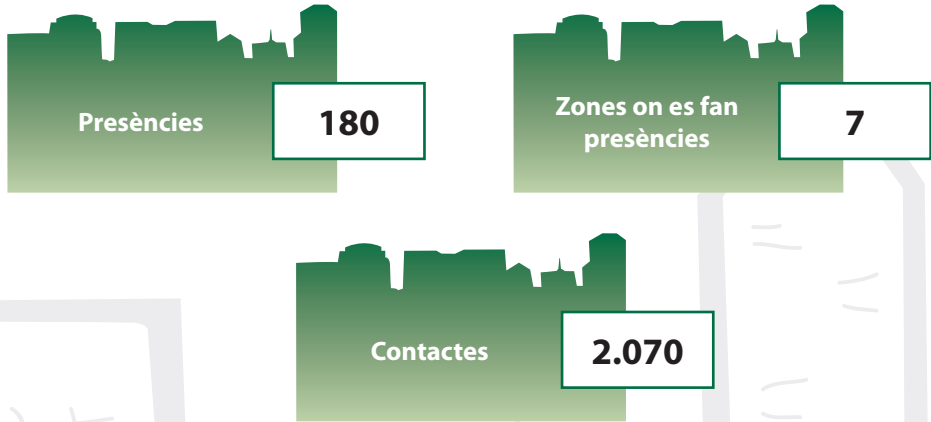

Luis Ventura,
Integrador social de
l'Enganxa't al treball

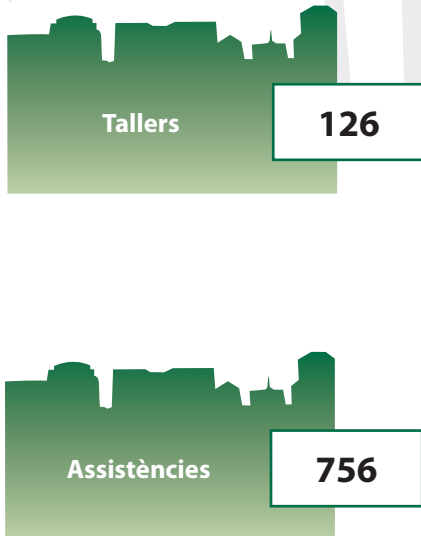
Intervenció en zones calentes de prevenció i mediació de conflictes

Intervim a espais de trobada de persones en actiu per tal de prevenir conflictes entre el propi grup i amb la comunitat, i mediar en cas d'haver-n'hi.

Espais socioeducatius alternatius a zones calentes

Organitzem tallers i punts de trobada amb persones amb drogodependències a espais normalitzats amb propostes socioeducatives.

Grups d'autoajuda i auto organitzatius

Dinamitzem espais grupals per al suport entre parells i organitzem activitats especials de lleure.

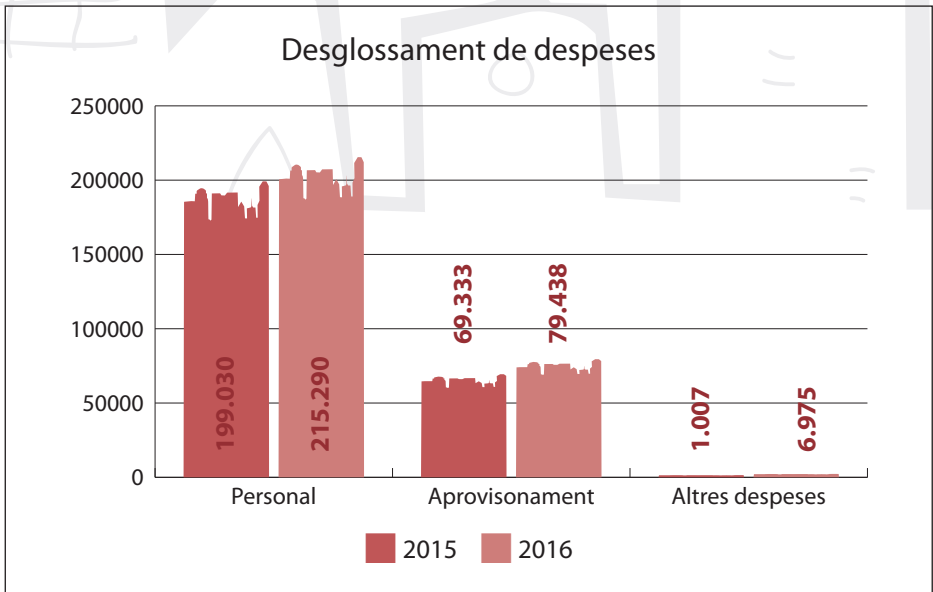
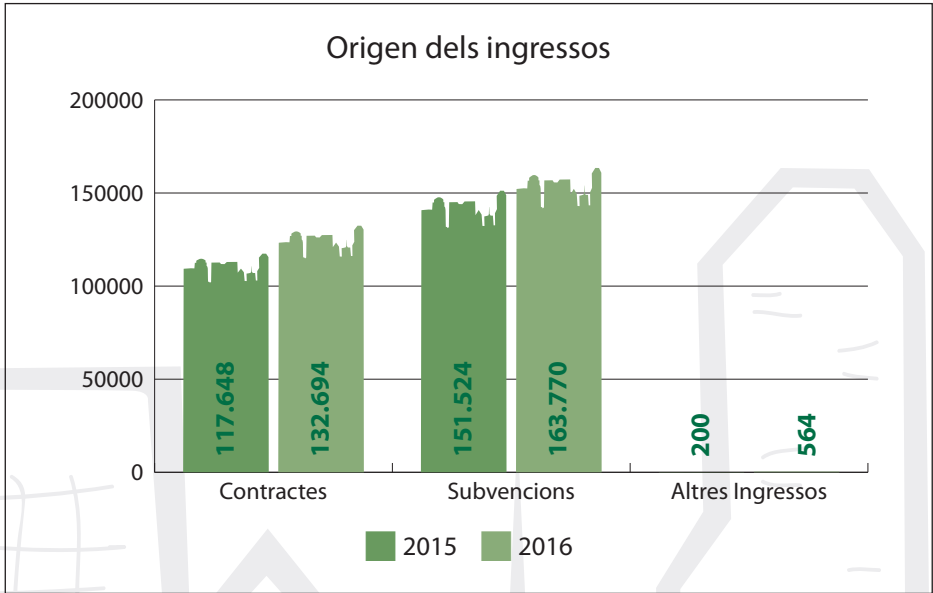
Assessorament legal i psicològic

Contem amb el suport de professionals de l'àmbit jurídic i psicològic per acompanyar a les persones amb drogodependències en la seva normalització social.

5 Asaupam en xifres* pendent tancament 2017

6 Plataformes i Federacions

Asaupam forma part de les següents plataformes i federacions:

- CATFAC
- UNAD (Unión de Asociaciones y Entidades de Atención al drogodependiente)
- FCD (Federació Catalana de Drogodependències)
- Xarxa Perifèrics
- Plataformes d'Administracions Públiques: Pla Funcional CAS Santa Coloma, Comissió Educadors Socials de Drogodependències, Pla Director Salut Mental i Adiccions Departament de Salut, PIX Mataró
- REDAN. Reducció de Danys de Catalunya
- Taula Municipal de Prevenció de l'Ajuntament de Badalona
- Taula de Salut Mental i Adiccions de Santa Coloma de Gramenet
- CATNPUD (Xarxa catalana de persones que usen drogues)

Associació d'intervenció comunitària en drogues

Sanatori, 13 -local-
[al costat del Pont del Molinet i la plaça Salvador Dalí, front l'Esperit Sant]
tel. 93 392 74 11
08923 Santa Coloma de Gramenet
www.asaupam.cat
www.dependencias.org
www.facebook.com/dependencias.org
www.facebook.com/joves.asaupam
email: ong@asaupam.info